

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidékben: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 442.

Telefon-mizériák.

— szeptember 10.

Harag nélkül, felbuzdulás nélkül egész tárgyilagosan szólunk hozzá az ujitáshoz, melyet a nagyváradi postaigazgatóság tegnap léptetett életbe. Ez ujtás nézetünk szerint, bizony nem örvendetes. Arról van szó, hogy Martonfalva községet, mely eddig a debreceni központhoz volt bekapcsolva, átkötötték a hajdumegyei hálózatba. Az intézkedést nem helyeseljük. Először nem logikus.

Hiszen Martonfalva Szabolcs-megyéhez tartozik. Tehát semmi közigazgatási érdek sincs abban, hogy Doroggal, Böszörménnyel legyen össze kapcsolva.

Másrészt végzetes hiba, hogy ezentul csak külön egy korona díjért lehet majd Debrecenből Martonfalvára telefonozni. Számtalan kereskedő, gazda áll üzleti viszonyban a szomszédos Martonfalvával. Hiszen ennek a mi telefonhálózatunkba kapcsolását a kereskedelmi kormány nagy részben a debreceni

kereskedelem igényeinek figyelembe vételével rendelte el.

A postaigazgatóság rendelkezése különösen sérelmes Debrecen sz. kir. városra azért, mert a városnak terjedelmes erdeje van a martonfalvi határban. Eddig minden városi hivatal, melynek telefonja volt, beszélhetett. Ezentul csak a polgármesteri hivatal volna összekötve, mert az összes városi hivatalok nem fizetik a hajdumegyei pótdíjakat.

Ehez az intézkedéshez, ugy hisszük, szava lesz a városi közigazgatási bizottságnak, amelyet e fontos forgalmi ügyben célszerű lett volna előzetesen meghallgatni. Szót emelt volna ott ez ujtás ellen talán a debreceni kir. ügyész is. Rámutatott volna bizonyára, hogy közbiztonsági tekintetek is azt indoklják, hogy Martonfalva telefon tekintetében ahoz a városhoz legyen kapcsolva, ahol az ügyész és a vizsgálóbíró székel. A multheti emberölés meg súlyos testi sértés sem lett volna valószínűleg hamarosan kideríthető, a tettesek oly gyorsan elfoghatók, ha a telefon, a modern

nyomozás eszköze nem áll rendelkezésre az egész vonalon.

Vegyük csak a Gutot.

Debrecen város hatalmas erdősége tudvalevőleg menedéke cigányoknak, csavargóknak. A multkor a félvármegyét kirendelték a cigányok üldözésére. Micsoda lehetetlen helyzet lesz most már ezentul, hogyha a Gutról be kell majd szaladni a debreceni csendőrpáncsnoksághoz vagy legalább is a martonfalvi előjáróságra, ha valamely gyilkosnak vagy betörőnek nyomára jönnek. Telefonon nem lehet most már jelentést tenni, mert az a szegény paraszt ember nem bolond, hogy 1 koronát, egy egész napi napszámát feláldozza azért, hogy egy veszedelmes gonoszlevőnek a nyomára vezesse a hatóságot.

Annak a környéknek eddig is fogyatékos volt a közbiztonsága. Ezentul még szebb állapotok lesznek a nagybölcsességű váradi postaigazgatóság kegyelméből!

Nem az a fő baj, hogy az egyes martonfalvi előfizetőknek akármi-

Egy Zanderező naplójából.

— A „Debrecen” eredeti tárcája. —

augusztus 2.

A déli korzón találkoztam fiatal és előkelő barátommal. A Chesterfield kabát perfect eleganciával simult vézna természetére. Szemeiből az életunság és halálos kimerültség oltogatta sápadt nyelvét. A „Neurasthenia” szobrárt így mintázná Rodin. „Egy jól kivásalt ideges nadrág”.

— No, hogy van öregem?

— Hogy hogy vagyok? A fejemben kevés a velő, a szívem zsiros, a tüdőm savanyú, az idegeim csődöt mondtak, a bőrből naponta 13-szor ugrom ki, — külvilágban jól vagyok.

Kitűnő barátom ön-diagnozisa ugy hatott rám, mint egy váratlan és nem sejtett pofon. Ez az ember az én közérzésememet esente el.

— A keblemre fu! osztályrészese ideg-szenvedéseimnek, megértője petyhüdt élet-erőmnek! Barátom! ott a mi gyógyulánk forrása! ezzel mutatónjamat beleszuram a levegőbe! Igenis ott! „Göranssons Mekaniska Werkstad!”

— Ne beszélj svédül Öregem!

— Nem érted? Medico mechanika kell nekünk!

Ezzel az alkalmat és karnak csufojt

valamijét megragadtam és a Zander-intézet kapuja felé vonsoztam. A bejárat alatt jobbra-balra a Zander „Tíz parancsolat” aranybetűi világitottak felénk.

Berobogunk az ajtón, Zander 6 fényességének ajánlva csenevész lelkünket.

augusztus 3.

Az előszobában egy getleman fellépéstű óriás fogadott. Barátom nem állta meg, hogy erőteljes karján a jól táplált malacokat meg ne fogdossa.

Az óriás fölényesen rőfögött. Hja! nagyon egyszerű! A 5 és 6! A 7 bl ennyi az egész.

Izomhatás: Pectoralis major, Latissimus dorsi, Deltoidens és Trapezus!
A falakon klasszikus izomzatú férfiak gunyos mosollyal néztek le ránk.

Éreztem, hogy elpirulok a gyomrom közepéig.

— Mondja csak fordult barátom az óriáshoz — mifele, kifele ember ez a Svéd doktor? Ki ő és merre van hazája?

— Doktor Svéd? Régi svéd familiából származik. Ősei arról voltak híresek, hogy miként a Säckerkhets-Tändstickor csak a saját skatulyájukon gyultak meg. Ősöjja a híres Gustaf Zander, Oxenstierna tábornok udvari orvosa, a híres sakkmatador és gyógytornász. Dr. Svéd egyenes leszármazottja

nagynevű ősenek. Szenvedélyes bélyegnyaló. A tulipán viszonyokra való tekintettel ősi nevét: Dr. Zander Gustaf Adolf felcserélte magyarosabb hangzású jelenlegi nevével. És szólt:

— Az ilyen penészvirágok, mint az urak, hamar magukhoz térnek nálunk. Önnek — ezzel barátom szeme közé nézett — egy kis gyenge paralyzise van... no ne ijedjen meg, tudom hogy ez ma a bontozhoz tartozik.

Ebben a percben a műteremből harsány hangon így szólt valaki:

— Hasebroek! redogörelse för beknöping corsetska af jungfrouweo!

— Bocsánat Uraim egy perere, a doktor ur hívta, ezzel medico mechanikus meghajlással távozott.

Meghatottan egymásra néztünk azután Stockholm felé fordulva 3-szor meghajoltunk.

A műterem ajtaja megnyílt. A helybeli jótékony nőegylet néhány formás tagja perdült ki rajta.

Végre átléptük az Egészség Csarnokának higienikus küszöbét.

augusztus 4.

A spanyol inquisító kinzó eszközeire emlékeztető gépek tomkelegében jártunk. Finom óraműszerű kattogása, szíjsuhogás.

Egy rejtélyes gép előtt megállottunk. A doktor barátomhoz fordult.

Vannak-e önnek táplálkozási zavarai?

Hol tölthetjük kelle- **Széchenyi** kávéház és szállodában (Petőfi-tér). Minden este mesen időnket? a zeneestély. — Figyelmes és pontos kiszolgálás. Olesó szobaárak. (50 krajcártól feljebb.) Egész éjjel nyitva. — **REIK JAKAB** tulajdonos.

lyen pótdíjat kell fizetni. De helytelennek tartjuk, hogy a debreceni előfizetők, a debreceni ügyvédek, a debreceni kereskedők, gazdák vannak ok nélkül elvágyva Mártonfalvától.

Bizunk benne, hogy mihamar helyreáll a régi rend: annyival inkább mert ez ujításba a mostani előfizetők nem nyugadnak belé, hanem egész Mártonfalva feladja a telefonot. Azt hisszük azonban, eddig nem fog jutni a dolog. Az elismerés ezért Kovács Józsefet, a mi kitűnő polgármesterünket illeti, aki a tegnapi végzetes ujítás hírére rögtön érintkezésbe lépett a postaigazgatósággal és a legnagyobb erővel tiltakozott Debrecen város kisebbitése ellen. Amint Kovács József az első órában ki tudta vinni, hogy a felsőbb telefonhatóság haladéktalanul felfüggesztette jogtalan rendeletének életbe léptetését: kétségtelennek tartjuk, hogy az ügy végleges elrendezésénél is érvényesíteni fogja a polgármester Debrecen város egész súlyát és hatalmát.

Postánk, távirtdánk és telefonunk működése iránt eddig teljes volt az elismerés e városban, amint azt Csath Zsigmond és kitűnő tábor-kara megérdemelte. Felette szomorú volna, tehát, ha ezt a jóviszont, a posta intézmény tiszteletét megzavarni próbálná valamely ismeretlen ifjú bürokrata, aki váradi irásztalatlól nem látja és nem érti a debreceni állapotokat, ami szerény kívánságainkat, jogos igényeinket.

Jó lesz hát uraim ezt a reformot kétszer is meggondolni. Kössék össze Mártonfalvát Sámsonnal, Csegével: ha jól esik. A marionfalviak ugyan nem kívánják. De mi nem bánjuk.

— Kedves doktorom, tudja a téli zsurok exotikus rákjai, saucejai, a sok Moet et Chandon... hisz ön tudja!

— Vannak-e zuzódásai? ficamai?

— Ugyan, persze, hogy vannak! Boston fejedelem voltam az idén és jobblábamon 3 bostonzuódás van. Az izlésem is kificomodott — no de ezen nem segíhet!

— Egy kis zongorázó és irógőrese remélem szintén van!

— Igen helyesen reméli! A season alatt a „Matild maga mindenáron zülleni akar“ c. separé — daloeskat eljászottam vagy 300-szor. Persze azóta Bösendorffer és Ehrbar-féle göresok kineznek. Azután nagy közgazdasági tevékenységet folytatok. Az a sok szövetkezet: Képzheteti az a sok aláírás elfogadói, kibocsátói és forgatói minőségben. Ez az én irógőresöm regénye. Van még egy kis kártya göresöm is — tudja az osztástól — no de ez szót sem érdemel.

— Szívbillentyűi rendben vannak?

— Dehogyan vannak! Egy gentlemannek sosem lehet rendben a szíve. Az a sok szerelmi fergeteg! Régebben romantikusan úgy dobogott a szívem tik-tak, tik-tak! — most realisan úgy dobog: tak tik, tak-tik. Ön ért engem, 100,000 koronás hozományra célozok.

— Tisztában vagyok önnel! — így szólt dr. Svéd klasszikus komolysággal — ön egy degenerált majom!

— Kedves doktorom, ön Középeurópa legnagyobb diagnostikusa! — mondta s ezzel homlokon esőkolta a nagynevű gyógytor-nászt.

Egy negyedórával később mindkettőnket kefeltek, nyestek, döngettek, kopogtattak, agyabugyáltak, ropogtattak, hánytorgattak a

Hanem az ellen már mi debreceniek nyomatékosan tiltakozunk, hogy mi tőlünk elszakítsák az egyetlen szabolcsi községet, mely az utóbbi években hozzánk simult s amely 1—2 évtized mulva a barátságos viszony szoros ápolása mellett olyan nyaraló és vasárnapi kiránduló helye lehet Debrecennek, mint a fővárosnak Visegrád vagy Gödöllő.

Tessék csak kérem, visszaállítani a régi rendet.

Hallgató.

Politikai hírek.

Andrássy a választói reformról.

Budapesti tudósítónk jelenti: Egy újságírónak gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a választási reformot illető kérdésére a következő választ adta:

A reform készül; egész nyáran kizárólag csak azzal foglalkoztam. Áttanulmányoztam s részben már fel is dolgoztam az anyagot s annyira haladtam, hogy nemsokára a minisztertanács elé terjesztem a javaslat alapelveit. Remélem, hogy a többivel azután gyorsan el fogok készülni. Részleteket most nem mondhatok, de hiszem, hogy a népjog minden barátja meg lehet elégedve a javaslatommal. Nagyon természetes azonban, hogy a legnagyobb gondot fordítom arra, hogy a hirtelen átmenettel anarchiát ne teremtsünk s hogy megóvjuk a magyar állam nemzeti jellegét.

A kiegyezési tárgyalások.

Minisztereink Bécsben.

Budapest, szeptember 10.

(Saját tudósítónktól.) A magyar kormány közgazdasági miniszterei, élükön Kosuth Ferencel, ma Bécsbe utaztak, ahol kezdődik a kiegyezési őszi tárgyalások.

Igen nagy várakozással néz a politikai

csodatevő gépek. A gutaütés kéjes érzése volt ez. Kitűnő barátom a műtét után úgy nézett ki, mint egy III. osztályu hajótörött, én meg úgy éreztem magam, mint két falhoz vert — tojás pohárban.

Husebrook, a szolga fölényes, sőt sértő mosolyal segítette fel reánk a kabátokat.

— Om rorelsikuren eller beschouwingen!

Mi bágyadt mosollyal ajkunkon és rogyós inakkal támolyogtunk ki az ajtón. Nekünk ugyan bezaudereztek!

Szeptember 7.

A déli korzón találkoztam fiatal és előkelő barátommal. A Chesterfield-kabát perfect eleganciával simult izmos termetére. Szemeiből életöröm és az élnivágyás ördöge csillogott. A tovasétáló hölgyeket és az alig-alig rófnyi leánykákat csodás szemtelenséggel mustrálgatta. Rodin így mintázná a „kicsattanó egészséges“ szobrát.

A járókelők irigy és bémész pillantást vetettek reánk.

Egy érdekes fekete asszony (első osztályu ruce asszony) aki mellett vézna, beteges ura esozogott — nem birt elfojtani egy megjegyzést, amint mellettünk elhaladt:

— Ideális két férfi!

A férj dühében satinober, majd ocker-sárga lett.

Kitűnő barátom boldogan bökött meg:

— Hallod? Hallod!

A fekete asszony selyemszoknyája biztalan suhogott, zizegett. A csodatevő Zander-gépek szíjsuhogásának finom zaja jutott eszünkbe.

A napló hitelül:

Stivol Vap.

világ e kampány elé. Most már döntést várnak, de jól tudják, hogy a döntésig sok akadályon kell átgázolni.

A pártkörökben, ahol az elmúlt este már volt néhány ember — a függetlenségi klubban már állandóan egy-egy csoport — természetesen a kiegyezés eshetőségeit vitatták.

A sokat vitatott junktimon kívül érdekes és nagyjelentőségű pontja a vitának az annabergi csatlakozás ügye. Szombaton, amikor a kereskedelmi miniszteriumban a szénhiány ügyében anketót tartottak, Sze-rényi József államtitkár kijelentette, hogy a magyar érdekekre oly fontos vasuti csatlakozás ügyében az osztrák kormány jóindulatára lehet számítani.

Természetes, hogy ennek a kijelentésnek megvolt a maga alapja. Annál feltűnőbb tehát, hogy egy, az osztrák kormányhoz közel álló lap azt fejtegeti, hogy az osztrákok részéről az annabergi csatlakozás ügyének újból való felvetésében a helyzet kiéle-sedését látják.

Magyar részről természetesen a legnagyobb szimpátiával kísérik a kormányt az azt a tervét, hogy létesítse végre az annabergi csatlakozást, hogy megmentse az országot e ponton is az osztrákok gazdasági önzéséről.

Rakodezay Sándor horvát bánnak a kormány, az eléterjesztett jelentés alapján részletes utasítást adott a kormány teendőire nézve. A horvát-szerb koalícióból újabb kiválások várhatóak, ami azt jelenti, hogy a botor és vak horvát obstruktorok cilenségei egyre szaporodnak.

Rakodezay több politikus előtt kifejezte azt a reményét, hogy az ősszel tisztulni fog a helyzet és rövid idő múlva helyre áll Horvátországban a régi rend.

A Csokonai-kör 1906-ban.

Megjelent az évi jelentés.

— szeptember 11.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni Csokonai-kör, vársunk ezen egyetlen magas irodalmi színvonalon álló egyesületének 1906. évről szóló évi jelentése tegnap jelent meg.

A beszámoló igen szép eredményeket ölel fel s arról teszen tanubizonyosságot, hogy a Csokonai-kör az elmúlt évben is elismerésreméltoan teljesítette vállalt szép feladatait Géressy Kálmán elnöklése alatt, a fáradhatatlan ügybuzgó dr. Kardos Albert keilően talán nem is méltányolható közreműködése mellett. Az évi jelentést Szávay Gyula a kiváló költő irta s annak bevezetését annak idejében közöltük. Az eseményekről beszámoló részéből pedig itt adjuk a következőket:

Az irodalom mivélése, felolvasások keretében való népszerűsítése, bírálatok által való megvilágosítása, irodalmi ünnepek rendezése, a Csokonai-kultusz ébren tartása, fiatal írók támogatásával a jövőnek meleg lelkü előkészítése, a multak sirjában pihenő nagyok emlékének a halhatatlanság díszébe való előhívása, az irodalom és művészet helyi művelőinek a velők rokonországokkal társaságba gyűjtése, az országos irodalmi társaságokkal való kapcsolódás, ünnepeikben való részvétel s viszont a mi ünnepeinkben az ő díszes részvételük — és a rendeltetésünk sorába foglalt sok egyéb feladat szívesen vállalt, lelkiismeretesen teljesített munkánkat képezte ebben az évben is.

Tagjaink közül többen szépirodalmi kötetekkel jelentek meg a közönség előtt (Oláh Gábor, Gál Zoltán, Kuti Sándor, Szávay Zoltán). Egyesek a színműirodalom művelői közt nyilvános szóhoz és sikerhez jutottak (Könyves Tóth Kálmán, Boldisár Kálmán,

Szávay Gyula). A tudományos irodalomnak is voltak művelői (dr. Rác Lajos, dr. Barcsa János). Egy tehetséges fiatal író (Kuti Sándor) a kör műve kiadásában gyámoltott; a kaszinó Kazinczy-pályázat bírálói tisztét teljesítette, ebben biztató tehetségek számára, vert arany foglalatban, serkentő babérleveleket segített osztani s végül száz aranyos (1000 kor.) pályadíjat tűzött ki a Telegdi-Kovács László alapítványból vidám, dalos magyar színjátéokra.

A tél folyamán felolvasó üléseket tartott, szám szerint 5-öt, ezek egyikét, a nov. 17-ikét, hagyományos kegyelettel Csokonai emlékének szentelve. E felolvasó ülések voltak azok az alkalmak, melyeken a kör az irodalmi társalgás nyelvén Debrecen széplelkű közönségével érintkezett. Felolvasó üléseink — talán nem esünk szerénytelen-ségbe, ha mondjuk — élvezetesek és érdekesek voltak, legalább ezt olvastuk le mindig nagyszámu közönségünk meglegedett arculatáról; egyik ily ülésünkön — talán a legérdekesebb ez volt — Dóczy József mutatta be szép magyar dalait, ének- és zenekísérettel. A felolvasások műsorát tulnyomó részben a helyi irodalom és művészet szerepivői töltötték be s ezzel mintegy kialakulni törekedett a maga önállóságában a debreceni irodalmi és művészeti tüzehely.

Boesckay emlékére — szobrának leleplezése alkalmából — irodalmi ünnepet rendeztünk, Balassa Bálint földi maradványainak országos irodalmi ünnep keretében történt dísztemetésén, a kolozsvári nemzeti színház avató ünnepén s azokon az ünnepeken, melyeket rendeztek Bösörményben Boesckay, Kolozsváron Árpád fejedelem, Eperjesen Greguss Agost, Debrecenben Thely Kálmán, Budapesten Diószegi emlékének, képviselőivel a Csokonai-Kör megjelent; ez utóbbi ünnepén éppen egyik érdemes tagja, Barcsa János tartotta az ünnepi beszédet.

A Csokonai-kultusz körül való buzgókodásaiból legyen fölemlítve, hogy a közmívelődési házban birt otthonában megnyitotta a kör a Csokonai-ereklyétárát, kézirat- és könyvgyűjteményt magában foglaló Csokonai szobát, mely Komlóssy Arthur alelnök teremtő erejének és dr. Barcsa János tagtársunk rendező szakavatottságának fényesen beszélő alkotása, amelyet a látogató igaz megindulás és eszményi gondolkodásba való elmélyedés nélkül nem tud elhagyni. Az ereklyetár a városi muzeummal kapcsolatosan látogatható.

Csokonai műveinek népszerű kis gyűjteményes kiadása a kelendőség könnyű szárnyain hordozza egyre szélesbedő körökbe a költő nagy nevét. Közvetlen megoldandó feladatának tekinti a kör a költő műveinek képes díszkiadását és méltó életrajzának már megkísérelt megírását. Mindkét tervet folyó működése legérdekesebb programmpontjával ismeri el a kör, melyek megvalósítására lelkesült örömmel hozza meg munkáját és áldozatát.

Fölemlelte a kör szavát a debreceni egyetem érdekében. Ünnepi felolvasó ülést tervezett, hogy ott nagyhiű magyar tudósokat szólaltasson meg a debreceni egyetem mellett. Ez a terv, az illetők közbejött személyi viszonyai miatt egyelőre nem volt megvalósítható.

A debreceni szabadiskola ez idei tanfolyamait is támogatta szerény erejéhez mérten 100 koronával s ezt a támogatást készségesen állandósítja is.

Belső helyi kötelességei sorában nem hanyagolta el az Emlékkert rendezésének, a Szombati-Veresmarti emlék szerencsésebb elhelyezésének kérdéseit s meg vannak a terveit és gondolatait a falainkat díszesítő emléktáblák kegyeletos kiegészítésére és a közmívelődési ház ügyének megoldására nézve.

Mindent nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Általános sztrájk október 10-én.

Budapestten és az egész országban.

Az általános választói jogért.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A magyarországi szociáldemokrata párt bizalmi testülete, mely az összes szakszervezetek bizalmi férfiból áll az éjjel tartott értekezleten elhatározta, október 10-ére, vagyis a parlament összeülésének napjára kimondja az általános sztrájkot Magyarországon.

A tegnapi éjjeli szociálista értekezleten Bokányi Dezső elnök, aki ismertette a politikai helyzetet és különösen kiemelte azt a körülményt, hogy a kormány eddig sehol, semmiféle kötelező nyilatkozatot nem tett az általános szavazati jognak törvénybe iktatása érdekében. Ezért azt javasolta, hogy a szociáldemokrata párt október 10-én mondja ki az általános sztrájkot az egész országban. Az indítványt, miután többen hozzászóltak, egyhangulag elfogadták.

A „Népszava” ma reggel megjelenő száma már közli a pártnak az általános sztrájkra vonatkozó kiáltványát, mely a lapnak az egész első oldalát betölti. A kiáltvány „Magyarország népéhez!” szól és miután a házbér-, tej- és kenyérszorszával foglalkozik és általános sztrájkra hívja fel Magyarország népét.

A vármegyei telefon.

Uj telefon-díjak.

A közönség figyelmébe.

— szeptember 10.

(Saját tudósítónktól.) Még ez évben, de mindenestre a jövő év tavaszára elkészül minden vonalon a vármegyei telefon-hálózat. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a debreceni posta- és távirda hivatal jónak látta a közönsége tájékoztatására a következő hirdetményt kibocsájtani.

E szerint a megyei telefon hálózatban résztvevőknek a rendes díjakon kívül még évi 24 koronát kell fizetniük kapcsolási díj-fejében.

A tájékoztatás különben a következőkép szól:

A hajduvármegyei törvényhatósági távbeszélő hálózat kiépítése már annyira előhaladt, hogy Vámpéres ezen forgalomban meg is nyitottat, minélfogva ha a debreceni távbeszélő hálózat előfizetői a törvényhatósági távbeszélő hálózat előfizetőivel kívánnak beszélni, ezért a rendes előfizetési díjon felül, a törvényhatósági forgalomban résztvevő mindegyik főállomás után legalább egy évi időtartamra még évi 24 korona kapcsolási díjat fizetnek, s ennek megfizetésére magukat 1 koronás p. ü. bélyeggel ellátott új kötelező nyilatkozat kiállításával, illetve a régi nyilatkozatra vezetett pótnyilatkozat alá írásával kötelezik.

Azok az előfizetők pedig, kik ezt tenni nem hajlandók, valamint a nem előfizetők csak a nyilvános állomásokról 1 korona beszélgetési díj ellenében beszélhetnek 5 percenként.

Mártonfalva környékbeli távbeszélő központ és az ahhoz csatlakozó előfizetők pedig mind addig, míg az egész vármegyei hálózat ki nem épül, illetve a forgalomba

be nem vonatik, továbbra is a környékbeli forgalomba vesz részt, vagyis a régi állapot tartatik fenn.

Debrecen, 1907. szeptember 10.

Csath,
felügyelő.

Felmentve a gyilkosság vádja alól.

Rostás Ferenc az esküdtszék előtt.

Esküdtszéki tárgyalás.

— szeptember 11.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes fejleményekkel bíró esküdtszéki tárgyalás volt tegnap, Rostás Ferenc, a dánosi rablógyilkos testvére állott az esküdtszék előtt emberölés büntetnének kísérletével vádolva. A tárgyaláson azonban oly kevés bizonyíték merült fel ellene, hogy a törvényszék, miután az ügyész a vádat eljettette, megszüntette az eljárást.

Rostás öt hónapja ült vizsgálati fogságban, tegnap délelőtt boldogan hagyta el a fogház rideg falait.

A tárgyalásról a következő tudósítás számol be:

A tárgyaláson Oláh Miklós elnök. Szavazó bírák Tóby Elek és Horváth István voltak. A vádat Gáthy Bálint kir. ügyész képviselte, míg a védelem részéről Kérész Árpád ügyvéd helyett Weisz Andor jelent meg.

Az esküdtszék a következőkép alakult: Rendes esküdtek Végh Gyula, Balogh Péter, Gaál András, Orosz István, Debreczeni Károly, Budai Gyula, Hannel Sámuel, Ujvári István, Márton Gyula, Szilágyi József, Molnár János, Pinczés János. Pótesküdt Nemes Gábor.

Az általános kérdések után a vádlottakat, Rostás Ferencet hallgatta ki az elnök.

Elnök: Bűnös-e maga abban, hogy 1907. márciusában Mikepéresen a „Rózsás” koremsa tájékán a sértettet lelőtte?

Vádlott: Nem vagyok bűnös.

— Hát nem is volt ott?

— Nem voltam.

— Hisz az lehetetlen.

Tessék elhinni pedig, hogy úgy van.

Az a pisztoly sem az enyém, a háznál találták azt meg. Én a kocsmából mentem kifele a határra, mikor fegyveres emberek jöttek elő és elfogtak mindnyájunkat.

A többi kérdésre vonatkozólag tagad mindent.

Ezután a sértettet Bokor Józsefet hallgatták ki. Ez a következőkben adta elő a dolgot.

— Március 28-án éjjel szénát akartunk behozni Debrecenbe. Mikepéresen éjszakára a falu végén levő állásban huztuk meg magunkat a szekérrel. Magyar Mihály, a gazdám is ott volt és aludt a szénaszekérében.

Éjfél tájban mikepéresi emberek felzörgettek bennünket azzal, hogy „cigányok ólálkodnak az állás körül és lovat akarnak rabolni”. Erre kiszaladtunk a másik szekérral, Körtvélyesi Gyulával, hogy a cigányokat elűzzék. A magosabbik cigány azonban revolvért rántott és kétszer felém lőtt. Az első lövés lábamon ért.

Rostás Ferencel szembesítették ezután Bokort. Határozottan nem ismeri fel ugyan, de azt hiszi, hogy ez lőtte le.

Ezután Lázár Imrét hallgatták ki. Ez a Lázár Imre bűneset alkalmával Rostás Ferenc társaságában volt. Rostás Ferenc valóságában folyton arra hivatkozott, hogy Lázár lőtte le Bokor Józsefet. Lázár Imre konokul tagad mindent, sőt azt állítja, hogy ő még azon estén elvált a cigánytól. A revolver nem az övé. Az igaz, hogy a revolvért nála találták meg, de ez onnan van, mert a cigánnyal később találkozott és ez átadta neki a revolvért, azzal, hogy tartsa meg, mert magyar ember létére töle nem veszik el a pisztolyt. Ekkor fogtak el midketőjüket és így találták nála meg a revolvért.

Magyar Imre gazda úgy adja elő a dolgot, hogy azon az éjjelen három alak feszegatte az ől ajtaját. Ő fenn feküdt a szónás szekéren, de nem mert szólni. Többre nem emlékszik.

E kihallgatás után az ügyész indítványt terjesztett elő határos beszéd kíséretében.

— Minden ügy — kezdte Gány — az igazság parancsa szerint döntendő el. A tárgyalás folyamán felmerült bizonyítékok nem alkalmasak arra, hogy az emberölés büntette kísérletének vádját fentarthassam.

Hosszasabban indokolta indítványát, mely szerint a vádat elejti és a vádlott azonnal szabadlábra helyezni kéri.

A törvényszék az indítvány értelmében határozott és a maga hatáskörében megszüntette az eljárást.

Rostás Ferencet azonnal szabadlábra is helyezték. Érdekes volt, hogy az eljárás végén a bűnielként őrzött revolvért senkisé, sem Rostás, sem Lázár nem akarta elfogadni azzal, hogy a fegyver nem az ő tulajdonuk.

Hol vannak a bélyegek?

Talán az iktató tudja

— szeptember 10.

(Saját tudósítónktól.) Csinos álipotok uralkodhatnak a hajduböszörményi rendőrségnél, ahol az iktató hivatal vezetője, már hosszú idő óta úgy gyarapítja elg jónak mondható fizetését, hogy a beérkezett hivatalos ügyiratokról a bélyegeket egyszerűen leveszi a szokat értékesíti.

E kis ügyről a következőkben számolunk be:

A hajduböszörményi rendőrség fogalmazói régebbi idő óta észrevették, hogy az ügyiratokra levő bélyegeken kért felülbélyegzési lenyomat is van.

Nem tulajdonítottak az esetnek nagyobb fontosságot, mert azt hitték, hogy ezek a bélyegző festéke kenődött el, de amikor ez az „elkenődés” minden egyes ügyirat bélyegén tendenciózusan ismétlődött, alaposabb vizsgálat alá vették a bélyegeket.

S ekkor nem kis meglepetésükre észrevették, hogy a bélyegek valamennyie egyszer már használt ócska bélyeg, melyen a régi, eredeti felülbélyegzés is látszik.

A főkapitány azonnal megindította a vizsgálatot s amikor alapos gyanúja volt arra, hogy a bélyegeket Uzonyi Péter a városi rendőrség iktatója szedi le, jelentést tett az esetről Kovács Gyula alispánnak.

Az alispán saját hatáskörében elrendelte Uzonyi ellen a fegyelmet megelőző vizsgálatot, de Uzonyi az alispáni határozatot megfeleltette.

A felebezéssel tegnapi ülésén foglalkozott a megyei közigazgatási bizottság s azt elutasítva, az alispáni határozatot jóváhagyta.

Akik hamis pénzzel kereskednek.

Elfogott pénzcshalók.

A hamis pénzek bankárjai.

— szeptember 11.

(Saját tudósítónktól.) Veszedelmes csalókat tartóztatott le tegnap a hajdusoványi csendőrség. A jeles alakok a szegény, tudatlan paraszt nép hiszékenységre pályáztak és egymásután csapták be a hajdusoványi és a környékbeli lakosokat.

Az egyik csaló már ismerős alakja a debreceni ügyészségi fogháznak. Már több ízben követelt el hasonló bűncselekményeket és csak nemrég szabadult ki a fogházból; a debreceni törvényszék hét hónapja fogházra ítélte.

Kazinczy Györgynek hívják ezt a jeles alakot, ugyszólván kizárólag pénzcshalásból él; az ismert recipe szerint áldozatait mindig azzal csapja be, hogy jó pénzért háromszoros hamis pénzt ígér.

Kazinczy csalásaihoz társat is kere-

sett és ezt megtalálta Obris Lajos szoboszlói lakos személyében. Ketten együtt indultak aztán el körürra. Sorba vették a szováti tanyai népet. Egymásután kopogtattak be a tanyák egyszerű lakosa hoz és mesés ajánlatokat tettek.

Mindenféle pénzgvartó öntvényekkel félrevezették ezeket a különben józan embereket és közben káprázatos meséket adtak be arról, hogy könnyedén lehet ezeken a primitív öntvények által ezrével hamis ötkoronásokat gyártani.

Sokan felütek ezeknek a meséknek, akik pedig nehezebben voltak hajlíthatók azoktól 50—100 koronákat csaltak ki azzal, hogy 200—300 korona hamis pénzt adnak cserébe.

De nem sokáig üzhették kised csaláskait ezek a fók Kulhanekek. A szováti csendőrség több oldalról tett feljelentés alapján nyomozást indított és csakhamar elfogta a tetteseket, kiket tegnap átadtak a debreceni kir. ügyészségnek, mely megindította az eljárást.

Ifjusági hírek.

Választási mozgalom az ifjuság körében.

Az iskolai év beálltával egybesereglett akadémiai polgárok körében már is nagy hullámokat ver az egyes tisztviselői székbe betöltésének, a tisztviselők megválasztásának kérdése.

Az ideai választások azonban nem hoznak annyi vihart, mint a tavalyiak, mert egyfelől a teológus ifjuság a jogász ifjusággal békés karöltve néz a választások elé, másfelől pedig kölcsönös megállapodások után egyik fakultás sem fog akadályt gördíteni a másik fakultás köréből kiemelt részjelölt megválasztása elé, sőt ellenkezőleg, karöltve munkálkodnak kölcsönösen az egyes fakultások jelöltjeinek diadalra juttatásában, ott, ahol nem pusztán a fakultások önálló jelölése forog szóban.

A Közlönyél, mely a magyarországi összes protestáns teológiák hivatalos lapja ez időszerint, a szerkesztők választása már jó előre megtörtént. A theol. ifjuság a lap szerkesztőinek Varga Csongor végzett teológus, esküdt felügyelőt, Erdős Karoly, Marjay Géza és Szabó István hittanhallgatókat választotta meg.

A Debreceni Főiskolai Lapoknál, mely ez évben 50 éves fennállását fogja jubillálni, a szerkesztőségre ez idejéleg a lap hagyományaira és előállítására való tekintetből szintén teológus lesz a szerkesztő. A jelölés ez idő szerint Marjay Géza neve körül forog, aki bizonyára egyedüli biztos jelölt lesz a tisztségre. Szerkesztőársai lesznek pedig megválasztása esetén Szabó István hittanhallgató és H. Nagy Jenő joghallgató.

A teológiai egyesületek, nevezetesen a Hittanszaki és a népképző Társulat — és a H. Sogély Egylet elnöke hivatalból Bán István főiskolai szenior lesz; a többi tisztviselői jelölését illetőleg még pozitív megállapodásra nem jutottak, valamint az Akadémia Athletikai Klubnál sem.

A főiskolán az egyedül díjazott könyvtárnokságra ez évben csak teológus lesz választható. E diszes tisztségre Kocsis János 4. é. teológus a pozitív jelölt, kinek megválasztása már is bizonyos, annyival is inkább, mert megválasztásában őt a jogász ifjuság is támogatja szavazatával.

A Magyar Irodalmi Önképző Társaság elnöki széke ez évben szintén teológussal töltetik be. Egyedüli jelölt Venetianer Sándor, kinek megválasztása kétséget sem szenved. A társulat többi tisztségére most folynak a kombinációs jelölések.

A Jogász Elet c. jogász lap szerkesztőségére a jogász ifjuság egy része Hortobágyi (Frank) Ernő joghallgatót jelölte a maga részéről, de valószínű, hogy a jogász ifjuság másik felének jelöltjével a szerkesztőség kérdésében küzdelemre kerül a dolog.

Legnagyobb küzdelem várható a főiskolai ifjusági egyesületek egyik legelőkelőbb tisztségének, a Jogász Elnökségnek betölté-

sénél. Itt két jelölt körül csoportosulnak az ifjak. Az egyik Hegedüs Béla, a másik Vársáry István joghallgató, kinek megválasztása már érdemét és tehetségét nem tekintve is, magából a népszerűségéből következtetve is csaknem teljesen bizonyosra vehető. Különben a Vársáry megválasztásával a jogász ifjuság csak nyerne, mert a jelölt minden tekintetben méltó és érdemes e diszes tisztség betöltésére.

A mozgalmak most már javában folynak s mire a szemeszter ténylegesen megkezdődik, akkorra már bizonyára minden egyesület kebelében le fog zajlani az érdekesnek ígérkező választási küzdelem. szí.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

Nagybeteg debreceni szobrászművész.

A fűvészkereti szobor alkotója beteg.

— szeptember 11.

(Saját tudósítónktól.) A Diószegi—Fazekas-féle emlékmű elkészítésével megbízott Somogyi Sándor fiatal szobrászművész, mint részvétellel értesülünk, súlyosan megbetegedett.

A fiatal művész éppen e megbízás folytán végleg itt telepedett meg Debreczenben s a város a szobormű elkészítése idejére ingyen műtermet bocsájtot rendelkezésére a volt gazdasági akadémia épületében.

A művész nagy ambícióval fogott hozzá az emlékmű elkészítéséhez s a főlak gipszmintáját már meg is mintázta, de egyes részletével még nem készült el.

Somogyi tegnap műtermében dolgozott, amikor heves köhögés fogta el s ezután több ízben tüdővérzése is volt.

Kevéssel ezután látott ki rajta, elborította a veríték s eszméletlenül esett össze. Három végzett ipariskolai szobrászököndék, akik Somogyi segítségére vannak Debreczenben, ágyba fektették.

Azonnal elhívták a beteg művészhez dr. Grósz Pal orvost, aki konstataia, hogy Somogyi baja tüdőcsucsurutból származik, azonban gondos ápos mellett rövidesen visszanyerheti egészségét.

A Diószegi—Fazekas emlékmű elkészítése s annak leleplezése így aligha fog késedelmet szenvedni.

Kitiltott nevelőnő.

Folytatása következett.

Kudena Antónia viselt dolgai.

— szeptember 11.

(Saját tudósítónktól.) Kudena Antónia bécsi illetőségű nevelőnő viselt dolgai már számtalanszor foglalkoztatták a debreceni rendőrséget, mely tegnap vegre a maga részéről pozitív tett a regényes színezetű ügy végére az által, hogy a hősnőt végleg kiiltotta Debreczen területéről.

Kudena Antónia ügye már eléggé ismeretes a közönség előtt. Ennek a jeles hölgynek ugyanis egy debreceni banktisztviselővel volt régebben Bécsben viszonya.

Kudena Antónia most ezt a viszonyt akarta gyümölcsösíteni és uton-utfélen zsarolta a banktisztviselőt és hogy a rendőrséggel ne gyűljön meg a baja egy debreceni uri családdhoz jött el nevelőnőnek.

Legutóbb fokozott mértékben folytatta a zsarolásokat. A banktisztviselőt éppen most nősül, Kudena Antónia ezt megtudta és most már a menyasszonyra vetette ki hálóját vitriol merénnyel, egyebekkel fenyegetőzve.

Pegnap ismeretlen feljelentést tettek ellene a rendőrségen.

Az ügyet Orosz László rendőrfogalmazónak osztották ki, aki a kihallgatások után azon az alapon, hogy Kudena idegen illetőségű, örök időkre kitiltotta a város területéről.

Fehér rendőrbiztos hajtotta végre a rendőrbírói ítéletet és a veszedelmes hölgy még az esteli vonattal kellő kíséret mellett elhagyta a város területét.

— **Szeptember hó.** Ma kilenc éve annak, hogy Erzsébet királyné a genfi tó partján meghalt. E napon minden magyar ember kegyelettel adózik a nagy királyné emlékének, aki talán az egész Habsburg házból egyedül értette meg a magyart, a mi nemzetünk törekvéseit.

— **Meskó államtitkár Debrecenben.** Meskó László államtitkár tegnap pár órára Debrecen falai között időzött, majd pedig az esti vonattal Budapestre utazott. Meskó államtitkár Debrecenbe Nyiregyházáról jött, hol szép ünneplésben részesítették. Az államtitkár meglátogatta ugyanis az ottani Polgári Olvasókört, melynek egyik legrégebbi tagja s mint ilyen az egyesület helyiségeiben az ott összegyűlt tagok élén Bogár Lajos főjegyző, az olvasókör elnöke fogadta, meleg szavakkal, szívélyesen üdvözölte és a kör tagjainak osztatlan bizalmáról és szeretetéről biztosította. Meskó László államtitkár a nem várt ünneplést hálás szívvel köszönte meg és a maga részéről kijelentette, hogy elveihez törhetetlen szilárdsággal ragaszkodik s a polgárság bizalmát, mint legszebb ténytet, maradandó emlékként őrzi meg. Az államtitkár ezután az összegyűlt közönség lelkes éljenzése között távozott a körből.

— **Dr. Ábrahám Dezső beszámolója.** A karcagi választókerületéhez tartozó Kisujszállás városában a kerület képviselője dr. Ábrahám Dezső a jövő hónap elején tartja meg beszámoló beszédét. A képviselőt ez alkalommal képviselőtársai közül is le fogják többben kísérsni.

— **Helyettesítés.** A debreceni kir. törvényszék annak idején Csabay Antal bőszőrményi aljárásbíró a derecskei kir. járásbírósság vezetésével bízta meg Jákó Gyula ottani kir. járásbíró távollétében. A helyettesítési megbízást a törvényszék, miután Jákó Gyula már átvette hivatalát, visszavonta és Csabay Antal elfoglalta bőszőrményi hivatalát.

— **Érdekes vendégek Debrecenben.** Érdekes vendégek jártak tegnap városunkban. Dr. Lundie tanár és neje a skóciai Edinburgból. Vendégeink tanulmány uton vannak jelenleg s céljuk a magyar egyházi viszonyokat tanulmányozni, a káivinista Rómát tüzetesen megnézni. Vendégeink tegnap délután Csiky Lajos és Balogh Ferenc akadémia tanárok kalauzolására mellett megnézték a kollégiumot, a nagyerdőt. Este a Hungáriában a Magyar testvérek zenéjében, gyönyörködtek. — Csiky Lajos intézkedésére a Magyarriak eljártak a Kossuth nótát, a Rákóczi indulót és a Hymnuszt.

— **A vasárnapi verseny.** A Debreceni Torna Egyesület mely mostanában oly sok szép dícsőséget szerzett városunknak, vasárnap délután rendezte a nagyerdői sporttéren nagy atletikai őszi viadalmat. A szorgalmas, kitartó, lelkiismeretes munka eredményét lesz alkalma most látni a debreceni közönségnek s ezzel kapcsolatban azt a nagy fejlődést, amelyet a jubiláris verseny óta athlétáink elérték. A nevezések nagy számmal érkeznek az ország minden részéből. A főváros és a vidék minden nagyobb városa a legkiválóbb erővel képviselteti magát. Több számban oly küzdelemre van kilátás, minő vidéki versenyeken csak nagyon ritkán

látható. A közönség bizonyára tüntetni fog ez alkalommal is nagy részvételével városunk e 40 éve fentálló agilis egyesülete mellett, mely tisztán csak annak közönség figyelmét, mely kétségbe nem vonható elsőbbségét a vidéki egyesületek között, hogy mindig reális alapon, komoly munkával dolgozott.

— **Az Erzsébet alapítvány kiosztása.** Néhai Erzsébet királyné emlékére Samassa József egri érsek évi 200 koronás alapítványt tett, amely összeg minden év szeptember 10-én azon 4 szegénysorsu, nagycsaládu özvegy részére lesz kiutalva, akik erre legjobban rá vannak szorulva. Az 50-50 koronát ma utaltatta ki Kovács Gyula alispán Hajdumegye legnagyobb nyomoruságban szenvedő 4 özvegyasszonyának.

— **A debreceni könyvnyomdászok** igen élvezetesnek ígérkező szüreti mulatságot rendeznek e hó 29-én a nagyerdei „Dobos“-pavilonban, melyre ezuton előre is felhívjuk a mulatni akaró közönség figyelmét. Derék nyomdászaink, mint mindig, ugy ez alkalommal is ki akarnak tenni magukért, mert mindent elkövetnek, hogy az ezen mulatságon résztvevő közönség minden tekintetben jól mulasson. Lesz ott jelmezes felvonulás, világpósta-levelelés, konfetti eső, szerpentin-dobálás, szerencse-halászat, tűzijáték stb. Egyszóval gondoskodik a rendezőség, hogy az ott résztvevők egy igen élvezetes estében részesüljenek. E mulatságra a meghívók a napokban fognak szétküldetni.

— **Kossuth-lakoma.** A függetlenségi kör folyó évi szeptember hó 19-én este 8 órakor Törő Imre Csapó-utcai vendéglőjében Kossuth-lakomát rendez. E lakomára Debrecen szab. kir. város hazafias polgárságát tisztelettel meghívja a kör elnöksége. Egy teríték ára 3 korona. Jelentkezni lehet a kör helyiségében levő aláírási iven.

— **Kávé, zamatos, erős, kapható** Mayer Jenő fűszer és csemege üzletében, a kis-templom mellett.

— **Rablógyilkos cigányok körzése.** A dánosi borzalmas rablógyilkosságban még mindig nagy eréllyel folyik a vizsgálat és a nyomozás. Most köröző levelet bocsátottak ki azon cigányok ellen, kik a karaván Tégláson való elfogatásakor elmenekültek. Tegnap érkezett meg a körözés a debreceni rendőrséghez és csendőrséghez, hol sok ismerős alakra ismertek a körözvényben. Így a Debrecen határában elkövetett különböző büncselekményekből kifolyólag nagyon jól ismerik a debreceni csendőrök Lakatos Lajost és Lakatos Jánost. Mindkettő nyiregyházai születésű és nem lehetetlen, hogy most is a környéken bujkálnak. Elfogatásukra megtettek minden intézkedést.

— **Fedeztetési állomások.** A létező tészi bizottság Kovács Gy. alispánelnöke alatt ülést tartott, melyen Davidházy Sándor tb. főjegyző, Ványi Lajos a bizottság elnöke és Csepreghy Béla méntelepi hadnagy vettek részt. A bizottság a jövő 1908. évben létesítendő fedezeti állomások helyeit határozta meg. Ez állomások Hajduböszörmény, Hajdunánás, Hajduszoboszló, Püspökladány, Nadudvar, Hajduszovát, Hajdudorog, Egyek, Hajdúsamson, Vámosperjes, Hajdúhadház és Tiszacsépe.

— **Sóvágó János nyilvántartása.** A kir. törvényszék most küldötte meg Sóvágó János és társainak a büdshentmihályi rablásokból kifolyólag kapott íleletét nyilván-

tartásba vétel végett Sóvágó illetőségi helyének, Hajduböszörménynek. Valószínű, hogy a hajduböszörményi rendőrségen a bűnügyi naplóban állandó rovat szerepel Sóvágó számára, ki különben tudvalevően már az illavai fogház vastag falai között ül.

— **Ló és szarvasmarha díjazás.** Megemlékeztünk már arról, hogy a Kovács Gyula alispán elnökelete alatt álló hajdumegyei gazdasági egyesület ez évi október hó 20-án Balmazújvároson díjazással egybekötött ló és szarvasmarha kiállítását rendez. Mint újból értesülünk ez alkalomkor a szarvasmarhák díjazására 1000, a lovak díjazására pedig 450 korona kerül kiosztásra. Az alispán azonkívül gondoskodik arról, hogy a kiállítás napján reggeli 8 órakor különvonat induljon Debrecenből Balmazújvárosra.

— **Ménlovak felülvizsgálása.** A magántulajdont képező és fedezetésre szánt ménlovak hivatalos megvizsgálása Hajduböszörményben október 15., Balmazújvároson 16., Egyeken 25., Hajdudorogon 26., és Tégláson október hó 29-én lesznek.

— **Debreceni dalosok Karagón.** Jelentettük már, hogy a Debreceni Dalegylet kirándulást tervezett e hó 15-ére Karagónra, hol ünnepélyesen megkoszorúzták volna a Kossuth-szobrot. A közbejött akadályok miatt azonban, mint értesülünk, a dalegylet utja 22-ére, vagy 29-ére marad.

— **Gyanus halál.** Igen gyanus körülmények között halt el a közeli Hajduböszörményben Szabó Mária négy napos csecsemő. A debreceni kir. ügyészség éppen azért elrendelte a holttest felboncolását. A boncolás megállapította, hogy a gyermek elvérzés következtében halt el, így gondatlanság a szülőket nem terheli.

— **A levéltitok megértése.** Különös ügyben: levéltitok megsértésért tett feljelentést tegnap a rendőrségen Szabó Karolin Arany János-utca 31. szám alatt lakó főzónó. A panasz tárgya az, hogy az ő címére napokkal ezelőtt egy levél érkezett, melyet a postás tévedésből Szabó Julia Vigkedvü Mihály-utcai lakosnak kézbesített. Ez pedig nem csinált az ügyből nagy dolgot, hanem a levelet szépen felbontotta és elővadás után megsemmisítette. Az igazi címzett azonban ezt megtudta és feljelentést tett, melynek alapján az eljárást a rendőrség megindította.

— **A zongora mester.** Debrecen éjjeli világában meglehetősen ismeretes Vajda Imréné neve. Vajdáné egy éjjeli mulató tulajdonosa és tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy Pehrányik nevű zongoramestere 200 korona előleg kioszlása után megszökött. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Gorzsás Lajos ev. ref. 11 hónapos, Matkó Mihály ev. ref. 3 hónapos, Róth Zoltán izr. 9 hónapos, Sipos Erzsébet ev. ref. 17. éves.

— **Antidol fejfájás és nátha ellen a legjobb.** Ara a mai naptól 60 fillér.

— **Tánciskola megnyitás.** Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent Anna-utcában újonnan épült tánctermetet megnyitom és az őszi kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel- és külföldi szalon és nemzeti táncot. Boszton kurzus és magánórák bármely időben. Esti kolon. Beiratkozásokat elfogadok egész nap, szeptember 16-tól Szent Anna-utca 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekezni fogok, hogy az eddigi meglegedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel Percel Carola, okl. táncitanárnő.

— **Férflaknak nélkülözhetetlen a legújabb öngyújtó-készülék.** Darabja 1 korona 50 és 2 korona Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Egy urleány öngyilkossága.

Boldogtalan szerelem miatt.

— Express tudósítás. —

Tegnap este a Sarkantyus-utca 16. sz. alatti „Sas“-szállodába egy 20—24 évesnek látszó, igen elegáns, szép uri leány szállt meg.

Azt mondotta, valaki meg fogja látogatni, ha utána tudakozódik, engedjék be hozzaja.

A szobaleány megkérdezte, hogy kit fognak keresni.

— A név mellékes — mondotta a szép leány — majd rám ismernek a leírásból.

A szobaleány éjjel 11 óráig várt, de mert nem jelentkezett senki, bement a vendég szobájába, hogy az ágyat megvesse és a leány parancsait kerje.

A szőke leány az asztal mellett a padlón feküdt és hangosan hörgött, mellette a földön egy szublimátpasztyillás üvegecske hevert.

A szobaleány lármát csapott, jöttek a mentők és a rendőrség.

A mentők megállapították, hogy a leány szublimátpasztyilláival megmérgezte magát. Állapota nagyon súlyos, de nem életveszélyes, elvitték a Rékus-kórházba.

A rendőrség a leány személyazonosságát ott a helyszínén nem tudta megállapítani.

Semmiféle irás nem volt nála, csak három levelet hagyott.

Az egyiket „A rendőrségnek“ címezte, ebben csak ennyit ír: „Nagyon kérem, ne boncoltassanak fel.“

A másik borítékján ez olvasható: „Drága anyámnak.“ A levél tartalma az:

Kedves Anyám!

Bocsáss meg amit tettem, de ne bántsd őt többé.

Ő igazán nem tehet róla, magam, csak magam tettem. Én még most is szeretem. Bocsásd meg e tettet.

(Olvashatatlan aláírás.)

A harmadik levél zárt boríték alatt van, a borítékon a következő címzés olvasható:

„Nagys. Igaz Aladár ügyvédjelölt urnak Havas-utca 6, II. em.

Tudósítónk délelőtt a Rókus-kórházban járt és a leány állapota iránt érdeklődött. A leány állapota nagyon súlyos, de nem életveszélyes, rövid időre eszméletre tért és megmondotta, hogy Sárík Zsófia a neve.

Többet nem lehetett tőle megtudni

Tudósítónk felkereste az életunt anyját és testvérét s megtudta a következőket:

Az életunt elvált asszony. Férjének: Gresko Jánosnak, a Kecskeméti-utcában van üzlete. Ot évig volt férjénél, azután el kellett hagyni férjét egy fiatal ember miatt.

Sárík Zsófi erre kiment Oroszországba táncosnőnek, évenként visszajött és hozott pénzt.

Nagyon szerelmes volt Igaz Aladár ügyvédjelöltbe, akinek felesége akart lenni.

Az anyja Hírolányi Józsefné, aki a Vámház-körsz. szám alatt lakik, míg az életunt asszony a Baross-utca 52-ik szám alatt lakott bátyja, Sárík András lakásában.

Tegnap barátjával Lázár Istvánnal, aki ugyanott lakik, fürdőben volt, aztán hazakísérte és azzal távozott el!

— Megyek Aladárhoz!

Előzőleg panaszkodott, hogy Aladár megcsalja.

Vasárnap is látta egy másik nővel, ezt tul nem éli stb. De Lázárné nem törődött ezekkel a dolgokkal, mert a szép Sárík Zsófi mindig szerelmes volt és mindig életunt.

Sport.

Akadémiai Athléta Clubbunk sikere Aradon. Az „Akadémiai Athléta Club“ tetterős athléta gárdája ismét fényes győzelmével szaporította győzelmeinek számát az „Aradi Athléta Club“ szeptember 8-án tartott országos és nemzetközi athléta viadalán ezúttal a „D. A. A. C.“ csupán első rangu erővel vonult fel és valóban a vára-kozasunknak nemcsak megfelelő eredményt mutatott fel, hanem meglepetést is csinált. Részt vettek ifju athlétaink 100 yardos síkfutás, sulydobásban, staféta-futásban, magasugrásban, s távolugrásban összesen tehát 5 számban és mindannyiakban dicsőséggel álltak meg helyüket. A 100 yardos síkfutásban 2 előfutam után első lett Kiss István a D. A. A. C. e legtehetségesebb ifju athlétaja 106 mp. alatt, aki a közelmúltban nyerte meg Kassa város bajnokságát hatalmas küzdelemben, e győzelmével pedig Magyarország első 100 yardos síkfutójává lett, megvervén a győzhetetlennek hitt Simon Pált (M. A. C.)

Sulydobásban előre is látható volt, Székely Gida lett a győztes, szép küzdelemben legyőzve az eddig még meg nem vert Mudics Imrét. A magasugrásban szintén a Debreceni Akad. Athléta Club nyerte az első díjat, első lévén 15 induló közt a kezdő Szabó Béla 166 cm., míg a távolugrásban Czifardván a magasugrási küzdelem harmadik lett.

Legszébb az egész versenyben s izgalmasabb küzdelme a staféta-futás volt, amelyben a „Magyar Athléta Club rivalis stafétáját a „D. A. A. C.“ hatalmas staféta gárdája könnyen verte 6—8 méterrel.

Ez eredmények mutatják legjobban, hogy helyes vezetés mellett mily szépen lehet előre haladni, méltán elmondhatja a D. A. A. C. magáról, hogy fejlődése páratlan az egyleti a sport egyesület eredményén kívül s különösen sokra jogosít stafétája, a melyben Kiss Szunyogh, Kálmán Balogh külön-külön is alig verhetők. Csak tovább „D. A. A. C.“, tovább. Előre!

Távirat és telefon.

A kormány tagjai Bécsben.

Budapest, szeptember 10. Wekerle Sándor miniszterelnök és a többi miniszterek ma Bécsbe utaztak. Ez uttal kapcsolatban az a hír tartja magát, hogy a kiegyezés az osztrákok junktim követeléseinek hajótörést szenvedhet. Ha a kiegyezés nem sikerül, mindkét kormány felajánlja lemondását.

Az általános sztrájk.

Budapest, szeptember 10. A szociáldemokraták tudvalevően október hó 10-ére az egész országra kiterjedő általános sztrájkot terveznek. A belügyminiszter kijelentette, hogy e napon az összes csendőrök és a honvédség készenlétben lesz. A fővárosban Boda Dezső főkapitány gondoskodik a rendfenntartásról.

A választójog reformja.

Budapest, szeptember 10. A kormány a képviselőház első ülésén, tehát október 10-én nyilatkozni fog a választójog reformjáról.

A győri malomégés.

Győr, szeptember 10. A győri malomtűzet már lokalizálták, de még mindég tart. A romok között több halott nincs. A kórházban két sebesült haldoklik. Az elhaltak temetése szerdán délután 4 órakor lesz. A tulajdonosok a malmot újra felépítik.

Vasuti baleset.

Csáktornya, szeptember 10. Tegnap este az itteni pályaudvaron a tolatásnál két kocsis összekapcsolása közben Erős György fékező lábát elkapta egy kerék. Az életveszélyesen megsérült azonnali orvosi segély után vonatra tették, hogy a nagykanizsai kórházba szállítsák, de utközben Murakirálynál meghalt.

Tönkrement milliomos.

Budapest, szeptember 10. Márk Nándor ismert milliomos fiatalember, aki ezelőtt 2 évvel elvette Teleki Juliska színésznőt, teljesen tönkrement. Neje visszament a szinpadra, ő pedig egy kabaréban mint énekes fog fellépni.

Végzetes játék a fegyverrel.

Székesfehérvár, szeptember 10. Gara Géza hentessegéd a gyümölcs-piacon egy revolvert mutogatott Jámbor Józsefné gyümölcskereskedőnőnek, miközben a revolver elsült. Jámbornét a golyó fején találta és szörnyet halt. Garát letartóztatták.

Szenzációs fordulat a bajai ügyben.

Baja, szeptember 10. A törvényszék vádtanácsa ma dacára a vizsgálóbírói végzésnek letartóztatni rendelte Schön Antalt a bajai takarékpénztár elnökgazgatóját. Schön a határozatot megfélembrezte.

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Az
Őszi és téli
ujdonságok
női ruhaszövetek, flanel-
lek és barchetekben
megérkeztek
Bosznay J. és Társa
divatáruházában
Debrecen, Kossuth-u. 5.

Felakasztani

való pessatutti cse-
mege szőlő kilogram-
monként 23 krjával
naponként frissen ren-
o o delhető o o

Gr. Degenfeld és dr. Balkányi

urak Erzsébet szőlő-
telepéről Kossuth-u.
32. Telefon sz. 40., 159.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZO INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt zsákkölcsönző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbminőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakölcsönző intézete Debreczenben, Piacz-utca 66. szám.

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban. "HUNGÁRIA" kévekötő 100 drb. 5 kor.

Kívánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkölcsönző intézete DEBRECZEN, (Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Minden jó bizonyítványu tanuló!

Kellemes és értékes meglepetésben részesül, csak jőjjön el taneszközöket vásárolni

Mihály Sámuel

papir-, író- és rajzszerszerek kereskedésében

DEBRECZEN,

Főtér 30. szám

Drécher sörcsarnokkal szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Iskolás fiúk és leányok

részére,

ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkendők, gallérok, kiegészítők és nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint.

536

„Bankegyesület Részvénytársaság“

Debreczen, Plac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó. (chek) számlára, pénztárjegyekre és

vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

Használmunk kizárólag
Bocskay - Crémet,

mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

minden jobb fűszer- és di-
vataru kereskedésben.

Kapható:

HIRDESSÜNK DEBRECZEN

czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzása szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s d'aganatosztató szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egy szerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

==== I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér. =====

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszer-tár ában Debreczenben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélfélteték bekiadottak.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a' legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294. 725

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Ügyes fűszeres segéd azonnal főlvetetik Darvas Miksa fűszerüzletében.

Üzletes házikoszt kapható uri háznál; ebéd, vacsora 20 frt, Arany János-utca 20.

A legszebb csemege szőlőt kicsinyben és nagyban kosár vételnél 21 és 23 krért árusítok Wolf E. Kandia-u. 15.

Halápi állomás mellett 33 kat. hold föld kiadó. Értekezés Batthyányi-u. 5.

Házmester kerestetik Battyányi-u. 5.

100 db szindarab féláron eladó. Darabos-utca 38. Kereszt épületben.

Keresek egy nőt 25 évtől 35 évesig, aki németül is beszél házvezetőnőül, címe meg tudható Turai Farkas irodájában. 773

Csak készpénzért

mesés olcsón kaphatók női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyterítők

Boros Testvéreknél

Debrecen, Kossuth-u. 6.

Előrehaladt időny miatt

nagy occassió vásár

a nap- és eső-ernyő gyárban.

Piac-utca 43. sz.

Csinos, színes napernyők 1-80
Elegáns fél selyem napernyők 2-50 3-
A legfinom. félsely. napernyők 4- 4-50
Elegáns mosható, vászon ernyők . 4-50
Tiszta selyem ernyők . 5- 6- 7-
Fekete eső-ernyők és antucás 20 százalékkal leszállítva. Eredeti francia mell-fűzők 3 K-tól kezdve.

Javitások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltessenek.

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arebőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy“ szappan 1 korona.

illatszerek minden illatban 1-2-3 koronés üvegeje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonzerui gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

DEBRECEN, Kossuth-u. 8.

„Aranyegyszaru“ gyógyszertár.

Telefon 496. szám.

A „Fillérbank Szövetkezet“

Piac-utca 41.

Heti befizetésekkel törleszt-
hető kölcsönöket ad ked-
vező feltételek mellett.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568

Dr Ujlaki Hugó

ügyvédi irodáját a Piac-
utca 26. számú házba, a

nagytrafik udvarán

lévő keresztépület eme-
letére, a „Hajdumegyei
népbank“ volt helyisé-
gébe helyezte át.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debrecen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujjabban berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrárszati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók. 617

Külföldön jártam!

Az összes női ruhaszövet gyárakat meglátogattam és ami szépet és jó kelmét,

costümre és blousokra valót találtam

s azt mind megvettem, igen kérem a n. közönséget, hogy mielőtt ruhaszövetet vásárolna, nézze meg a mostan érkezetteket üzletemben. Már 1 frtos vásárlás után ajándékot adok. — A fénykép nagyítások még mindig készülnek.

A kirakat sötétkékre van festve!

Tisztelettel

LÖWY F. Piac-utca 24.